

Boeren planten Knothenge

Landschapsmonument met aanbevelingen voor nieuw GLB

Op de langste dag van het jaar, bij het ondergaan van de zon, hebben de deelnemers van het project ‘Naar vijftig tinten groen in het kleinschalig landschap’ een cirkel van knotbomen aangeplant als klein monument voor het landschap. Ze deden dit om aandacht te vragen voor hun aanbevelingen voor het nieuwe Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB).

Nederlandse boeren staan voor grote uitdagingen als het gaat om integratie van natuur, klimaat en voedselzekerheid. In Europa zal vanaf 2023 het nieuwe GLB meer het accent leggen op vergroening. Projectleider Arie Schoemaker: ‘In opdracht van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en de provincies hebben we met vijf agrarische natuurcollectieven een project uitgevoerd om te bepalen hoe agrariërs in een kleinschalig landschap zo goed mogelijk invulling kunnen geven aan deze vergroening.’

Op 22 juni overhandigden de collectieven Noordoost Twente, VALA Achterhoek, Veluwe, Utrecht Oost en Midden Brabant het rapport met de resultaten aan het ministerie van LNV. Programmadirecteur Annemieke Hautvast kreeg de 10 kernboodschappen als een grote legpuzzel aangeleverd. De boeren vroegen om in het nieuwe GLB meer aandacht te geven aan boeren in een kleinschalig landschap. Door natuurlijke handicaps zoals kleine percelen, schaduwwerking en vochtproblemen, is een extra beloning nodig voor behoud en beheer van het landschap. Verder gaven ze als knelpunt aan dat de derogatie regelgeving als rem werkt voor een duurzame bedrijfsvoering met kruidenrijke akkerranden en variatie in de teelt van gewassen. Het budget voor agrarisch natuurbeheer is te krap, zeker nu steeds meer boeren een stap willen maken naar natuurinclusieve landbouw.

Als afsluiting van de bijeenkomst hebben alle partijen samen een monument aangeplant voor het kleinschalige landschap in de vorm van een cirkel knotwilgen. Binnen het melkveebedrijf van Nico Willigenburg en op grond van Stichting de Boom in Leusden werd een mooie locatie gevonden. ‘De cirkel noemen we “Knothenge” met een knipoog naar Stonehenge waar op de langste dag van het jaar de zonnewende wordt gevierd,’ aldus Schoemaker, ‘We zien het als een mooi symbool om vanuit beleid en praktijk samen te werken aan vergroening in de landbouw en behoud van ons fraaie landschap.’